TEXT A FOTO: JIŘÍ JUŘÍK

Litovický rybník v zimě

NAUČNÁ STEZKA

HOSTIVICKÉ RYBNÍKY

Na nejzápadnějším okraji metropole naleznete pro Prahu poněkud neobvyklé přírodní území, které byste spíše hledali v jižních Čechách. Jedná se sice o nevelkou, ale přeci jen rybniční soustavu v okolí Hostivic.

Zámek v Hostivicích

Rybniční soustava u Hostivic vznikala ve 14. století. Za vlády císaře Rudolfa II. byla rozšířena a sloužila především k napájení zahrad Pražského hradu. Po přestěhování císařského dvora z Prahy do Vídně začal význam rybníků upadat, až některé z nich docela zanikly. V první polovině 20. století došlo k rekultivaci soustavy a obnově Litovického rybníku. V současnosti jsou v okolí Hostivic celkem tři větší rybníky, které napájí Litovický potok. Dvě vodní plochy, které naleznete blíže k hlavnímu městu, jsou retenční nádrže Strnad a Jiviny. Dnešní naučná stezka se týká původních tří rybníků Litovického, Břevského a rybníku Kala.

O STEZCE

Naučná stezka (NS) Hostivické rybníky vznikla již v roce 1996 nebo kolem roku 1996, a to přičiněním ZO ČSOP Hostivice. Délka stezky je asi 2,5 km a naleznete na ní celkem osm informačních zastávek. Ovšem pozor, zde je malá záludnost. Zastávky sice jsou, ale nic na nich nenaleznete, pouze pořadové číslo namalované nejčastěji na stromě. Není to dílo vandala, patřičné informace si musíte zajistit sami. Dříve jste mohli zdarma získat tištěný průvodce například v obchodě u Litovického rybníka. Nyní si jej můžete pouze stáhnout z internetové adresy: http://www.csophostivice.cz/hostivickerybniky/stezka/text.htm. Začátek NS je v Hostivicích-Litovicích, přímo na hrázi Litovického rybníka, kde je kupodivu i opravdová informační tabule s mapkou NS. Konec naleznete na hrázi Břevského rybníka, kam vás poměrně spolehlivě dovede klasická turistická značka naučné stezky, tedy bílý čtverec se zelenou úhlopříčkou.

PO STEZCE

Ještě než se vydáte na procházku, prozradím, jak se dostat na její začátek, kam vás dopraví autobusy PID. Linky 336 a 347 sem jezdí od stanice metra Zličín, druhý spoj pokračuje do zastávky Nemocnice Motol. Vystupuje se na zastávce Staré Litovice.

A konečně na cestu. Nutno upozornit, že trasa NS Hostivické rybníky vede po pohodlných cestách, prakticky po rovině, což opět připomíná jihočeskou rybniční oblast. Stejnou podobnost naleznete v zachovalém přírodním ekosystému, ale především v naprostém klidu, který vám ničím nepřipomene, že jste v těsné blízkosti velkoměsta. Ostatně Hostivické rybníky a jejich okolí je chráněno jako přírodní památka. Cesta nejprve vede na jih podél

Litovického rybníka, na jehož konci se ponoříte do dubohabrového lesa, který je myslivecky využíván, což dokazuje zdejší hájenka. Lesem projdete k rybníku Kala, který je doslova ukryt mezi stromy. Není tedy divu, že v této oáze klidu žije řada zástupců především ptačí říše, ale také ondatra pižmová. Od rybníku Kala se opět projde lesem do obce s pro cizince asi nevyslovitelným jménem Břve. Velkým obloukem obejdete Břevský rybník a jste opět ve Břvích na konci NS.

Jak již bylo řečeno, cestou minete osm zastávek, u kterých byste si měli ze svého průvodce přečíst o historii oblasti, zdejší floře a fauně, lesnictví, rašelinném jezírku či o péči o chráněné území. Součástí průvodce je i mapka.

MIMO STEZKU

Jestliže vás neuspokojí procházka po NS Hostivické rybníky, můžete se vydat do jejího nedalekého okolí, kde je několik zajímavostí. Asi 700 m od začátku trasy, ve směru od Prahy stojí po pravé straně mohutné žluté stavení. Co okno to originál. Jedná se o Litovickou tvrz, která je nejstarší historickou památkou v Hostivicích. Nechal ji okolo roku 1330 vystavět pražský arcibiskup Jan IV. z Dražic. Původně gotická stavba byla barokně přestavěna a sloužila jako sýpka.

Další zajímavosti na vás čekají v samotných Hostivicích, kde na Husově náměstí stojí pěkně opravený

Koryto Litovického potoka

zámek, který vznikl v letech 1689 až 1697 rozšířením původně hospodářského dvora, ale následovaly další přestavby. V současnosti slouží zámek jako sídlo úřadu města Hostivic a jeho kulturní a reprezentační prostory. Přímo naproti zámku je nenápadný kostel sv. Jakuba, první zmínka o něm z roku 1277 je zároveň první zmínkou o Hostivicích. Mezi kostelem a zámkem pak jistě nepřehlédnete devítimetrový mariánský sloup.

NA ZÁVĚR DVĚ POZNÁMKY

Poznámka k neexistenci infozastávek. Náklady na údržbu obvyklých informačních zastávek a poničených panelů jsou vysoké. Řešení, jaké zvolili tvůrci této NS, sice není obvyklé, ale je účelné a v případě opravdového zájmu není problém si průvodce stáhnout a vytisknout.

Výhled na rybník Kalý

Domek s výpustí Litovického rybníka

Letní pohoda v Litovicích

Pohled přes Břevský rybník

Poznámka pro milovníky cyklistiky. Na tuto NS si klidně vezměte svá kola s sebou, protože cesty NS jsou pro jízdu na kole opravdu vhodné, navíc sem vede od Zličína cykotrasa A 15, na kterou navazuje cyklotrasa 201, vedoucí do Unhoště. Naučnou stezku lze tedy snadno začlenit do většího výletu.